

Sermo factus in solennitate

A Sermo eiusdem in
eadem festiuitate: de omnibus sanctis per
thema. Beati qui lugent quoniā ipsi cō/
solabuntur.

B eati qui lugent/ quoniā ipsi
cōsolabuntur. *Matth. v. et sen/
tentiā. Luce. vi. et in euan/
gelio presentis celebratis.*

Hos de beato luctu et cō/
solatōne locuturi in hodierna celebritate
sanctorū illorum a quorū oculis absterfit
deus omnē lachrymā: ita ut nō sit ampli/
us ibi luctus neq; clamor. Te reginā in/
clitā civitatis hōi sanctorū de q̄ glo/
riosa dicta sunt/ matrē insuper illius qui
est deus totius cōsolatōis inuocabimus
pro gratiā qua egemus impetrāda dicen/
tes. *Aue Maria gratia plena. rē.* ¶ **Bea/
ti qui lugent quoniā ipsi consolabuntur.**
Scribit̄ tibi dictū est. Proposita hac cele/
sti stupendāq; sentētia/ insonāte hāc grā/
di tonitruo ex ore diuinitatis in sublimi
monte ecclie/ audierunt q̄ plurimū alio
nam hui⁹ extraneissime et a sapiētib⁹ mun/
di hactenus abscondite doctrine tubam.
Et quidē in omnē terrā exiuit sonus eoz.
Auditam vero/ non omnes equa mēte vno
q; iudicio cōprobarunt. nimirū quot ca/
pita/ tot sententię/ et fides/ dei donū est ne
quis gloriē. Audierūt eam omnes ex omni
natōe que sub celo est quorū plurimis ni/
hil profuit auditus/ non innoxius fidei vt
apostolus loq̄tur. sed in depressiores sue
infidelitatis tenebras demersi sunt. Hi
sunt pagani/ idolatre et iudei perfidi/ qui
quoniā foris sunt et cōsurdescunt nostris
vobis/ nihil ad nos/ eos deserat sermo
noster et ad xpianos dirigat. Dicatq; Bea/
ti qui lugent rē. ¶ **Ecce autē apertis me/
ditatōnis mee oculis/ intueri videoz ple/
nas etiā xpianorum omnes aures hac sen/
tentia diuina. Quis enī est xpianus/ cui
hoc euangeliū in ecclia nō sonuerit. Ver/
bum hoc nihilomin⁹ ad mentales aures
suas introitus nō equa profunditate et re/
naci approbatōne reponitur.** ¶ **Pars est
hominū simpliciū absq; eruditōne et lire/
ris/ quos sola auctoritas in hac fide stabi/
lit/ nec vltra quicquā vel q̄rere vel intelli/
gere student/ morem discipulorū p̄tha/
goze in hoc tenētes. Satis hñt scire quo
niā magister hoc dixit. magister christus**

Beati qui lugent quoniā ipsi cōsolabuntur.
Apud tales/ nō ratiōibus sed auctoritati/
bus et exemplis agēdum arbitro: / quib⁹
sufficiet insinuare quoniā sancti sancteq;
omnes quorū hodie celebritas agitur/ ad
consolatōem p̄ luctum transierunt/ patri/
arche/ prophete/ apostoli/ martires/ cōfes/
sores/ et virgines. Quid istos dinumero/
quādo et ipm caput omnium xp̄i pati oportuit
et sic intrare in gloriā. Hos ego ad
historias et legendas sanctorū. ad vitas
patrum/ ad originalia doctorū luctū col/
laudantia/ iudico remittēdos. ¶ **Altera
pars est xpianorū similis simpliciū et nulli
us eruditōis litteratorie. qui tamē pro
cōsuetudine et gratia/ exercitatos habent
sensus ad hāc doctrinā cupientes ex inti/
mis anime precordijs. qui ex p̄sentia do/
ctrice sentiūt et p̄gustāt hoc donū celeste
et toto cordis assensu/ toto mētis iubilo
eunt in hanc sententiā. Beati q̄ lugent rē
Tales sunt in schola deuotōis/ doctrina
affectōnis edocte p̄sone. quib⁹ lachrymas
bilis iugiter est hec vallis lachrymarū. q̄
dicūt cum psalmista Renuit cōsolari ani/
ma mea. memor fui dei et delectatus sum.
Et rursus delectāter dicunt cum eodem.
Scdm multitudinē dolorū meoz in cor
de meo/ cōsolatōnes tue letificauerūt ani/
mā meam. Quemadmodū dixisse legitur
beatus Bernard⁹. Multi vident cruces
nostras. qui nō attendūt consolatōes no/
stras. Et apostol⁹ dixit. Quasi tristes sem/
per autē gaudētes. Apud istos quos vn/
ctio docet. quos ex p̄sentia erudit. ipor/
tū nimis ne dicā temerariū censerī debe/
ret si aperirem os ad docendū. a quib⁹ vt
nā mereret erudiri. ¶ **Alios p̄terea cōside
ro ex xpianis istatos sapiētia nō q̄ de sur/
sum est sobria et pudica. s; terrena aīali et
diabolica et carnali. vitā pecudū eligētes/
q̄ fere nihil de hoīe p̄ter figurā retinēt. in/
tus ferrea sunt oīa. Ipsi dū has beatitudi/
nes auribus recipiūt. animā intrinsecus
surdā habent. aut ita pro egritudine pec/
catorum miserabiliter cōturbatam/ q̄ di/
cunt opere etsi nō forsan ore. Durus est
hic sermo et quis potest euz audire? Nem/
pe sapientia terrena diuitijs inhiat. Pro/
pterea nō beatos sed infelicissimos plane
pauperes predicat. Sapientia diaboli/
ca est superbia indignans et austera. Ip/
sa beatos mites quomodo iudicaret/ et****

non potius viles et abiectos? Sapiētia animalis tota illecebris vacat/ducit i bonis dies suos/ cuius vox est sapientie. ij. Et quū tuz tedio est tempus vite nostre Talibus obsecro quando psuasum esset eos beatos esse q̄ lugent z nō miserabilio res om̄ibus hominis. Quāobrem istud perditū z cecum gen⁹ xp̄ianorum. z xp̄ianorum nomine/non xp̄ianorum cōuersatione relinquam⁹/ tanq̄s indisciplinabilis/ lesz impsuasibiles ad hanc clausaz eis diuinā lectōem. Beati qui lugēt zc. **S**uperest ad extremū aliud genus hoīm/ qui nō sunt idiote vt primi sed luminibz tam ingenij q̄s consciētie eruditōnis sciētifice collustrātur. Qui et si nondū gustauerūt donū huius b̄itudis velut illi simplices de secundo ordine. attamē eorū vita aliena est ab his vitijs quibz obstinate corruptos mor esse diximus illos de tertio ordine. Credūt insup vt tandē intelligant/ hoc est/ psupposita religiōe philosophantur/ quoniā psuasum habēt nisi credideritis non intelligitis. Nō notauit Plato dum ait in Thimeo. Sumendū esse cōpendiū ex credulitate Istos tales (qualiū magnus est hic numer⁹.) nūc alloq̄ndos esse decreuimus/ q̄b nō solā dicentis auctoritatē que tamen abunde satis esset/ sed rōem certam z philosophicā afferre confidimus/ per quā iam nō solum credāt/ sed etiā intelligāt huius mirande sublimisqz doctrine veritatē. Beati qui lugēt zc. Hoc faciem⁹. (si quidē pmiserit deus) ad Liceronis imitatioem in paradoxis. minoris certe eloquētia/ sed parivarietate. et (vnde glorioz in domino) maiori fide faciemus in quā/ tum ad cōsolatioēz nostrā quatin⁹ fides in intelligētiā migrans/ lucidius emicet/ tum ad cōcludendum linguam magniloquā eorū qui se dici philosophos volunt nec sunt. quoniā dū a religione putant secernere phiam/ vtrumqz perdit. qui verbū diuine nostre fidei/ cōmunibus verborū panniculis inuolutū vel fastidiūt ob simplicitatē (sicut eis videtur) rusticam z anilem vt q̄ lugere vel flere iubeat/ vt de opinabili fallacitate criminatur/ nō capientes/ quo pacto ex luctu/ suum gignat contrariū quod est cōsolatio/ nec p̄inde concipiūt. beatos z cōsolatos esse lugētes. **E**t quoniā tres collati sunt in themate termini p̄cipales b̄itudi-

do luctus/ cōsolatio tripartita erit sermonis nostri fabrica. quia super quēlibet extremis edificii nostre ratiocinatiōis fundabit z excreset. Dicem⁹ quoqz breui⁹ q̄ tanta res ex postulat. quoniā in scholasticō exercitio z in verbo ad populū/ latiorz sermone sup hoc deo p̄iciāte tractabim⁹. **R**imā eoz surus fabricaz in hoc nomine beatitudo/ recogito q̄ oēs qui de beatitudine hominis/ philosophica rōne p̄scrutati sunt. constituerunt eā in cōtēplatiōe p̄ime cause/ sicut peripatetice schole institutoz Aristotiles docuit. p̄imo z. r. eth. **E**t ut posuerunt eam in virtute vel bono honesto. z in viuendo cōsentaneē rōni z nature. In qua sentētia schola stoicorū z quorundā academicorū concordat. **A**ut deinceps collocauerūt eam in adeptōe boni vniuersalis separati. quē admodū Plato. sui qz sectatores. **A**ut postremo dixerūt beatitudinem hoīs esse animi voluptatē seu tranquillam pacē/ cuius fuisse videt Epicurus/ ille. cuius Seneca crebre cū summa venēratione meminit in epistolis. **N**am Epicurus alter quisquis ille fuit. z Aristipp⁹ et Sardinapalus z sordid⁹ Dacomeus qui in corporeis voluptatibz humanam beatitudinē detrudere conati sunt. Ipsi certe nō philosophi nec inter phos annuerādī sunt. sed porci vocādī sunt/ qz beatitudinē nō hoīs sed pecoris descripserunt Illi similt̄ a phica ratiōe procul abscedūt z ab eadē validissime p̄futant. q̄ diuitias. q̄ potentā. q̄ gloriā. q̄ sciētiā. z vniuersalr bonū aliquod tale fornicum fragile z caducū. homini p̄ beatitudie statuerunt. Quippe his om̄ibus ad votum fluentibus. reperire est h̄mōi hoīm. non dicam nō beatū. sed plane nequissimū. et supra beluinā seueritatē vel feritatē. nocēdi malignitate p̄uersum. Deniqz hec oia fortune bona. etsi decorē z ornatum quēdam extrinsecū felicitatis humane. p̄stare z p̄ficere dicant̄ ab Aristoti. ipsa tamē ad componendū vey z extrinsecum hoīs bonū. nullaten⁹ exigunt. **N**otauit hoc ille qui ex incendio vrbis fugiens. om̄ia sua secum ferre dixit. **H**ec igit̄ in summa est phantium de homis beatitudine quedā partita traditio. In cōtēplatiōe p̄ime cause. in honesto vel virtute. in bono separato. In animi voluptate seu cōsolatiōe

P

Q

R

Sermo factus in solennitate

Quartū apparens varietas (si nō me fallit iudiciū) in vna cōnectif cū conceptio-
ne seu dignitate per se nota/ quam Aresto-
riles lucidius exposuit/ q̄ beatitudo ho-
minis sita est in cōiunctōe optime poten-
tie humane cū optimo obiecto suo. Vir-
tus enim rei cuiuslibet z sua quedā beati-
tudo vt penes summū quod in ea est q̄n-
tificetur necesse est/ quēadmodū beatitu-
do oculi esset eius cōiunctio cum summe
pulcro sibi proportionabiliter oblato. Et
nota qualis est optima potētia humana
nisi ratio. qua sola/ prestātor est homo ce-
teris animalibz. Obiectū preterea optimū
quale aliud assignabit̄ q̄ ipse deus glorio-
sus/ cuius ratio capax est. z quo nihil ma-
ius a ratione potest intelligi. Quare ma-
nifestū est/ q̄ eleuare Arestoriles beaitu-
dinem hominis esse probauit cōtemplā-
tionē prime cause. Conformiter ad illud
Augustini dictum. Visio est tota merces
fundatū videlicet in verbo xpi. Nec est vi-
ta eterna vt cognoscāt te verū deū zc. In-
telligimus vero cōtemplatiōem nō nu-
dam cogitatōez de deo sed cognitōem cū
amore. Alioquin si dilectōem a cognitōne
sepaueris/ non iā ibi cōtemplatio/ tā dicē-
da est q̄ curiosa quedā inuestigatio/ aut
cogitatio vaga fructu carens atq̄ sensu/ q̄
les habuerunt quos inculpat apostolus
cognouisse deum z eum nō sicut deū glo-
rificasse/ propterea euauisse in cogitatio-
nibus suis. Ecce vanitatē cogitationum
si gloriificatō secludatur. z datos fuisse in
reprobū sensum/ quales multos flemus
nostris temporibus. Porro locutiones
ceteroz phozuz/ quanq̄ diuerso calle ver-
borū incederent/ in eandem iudicio meo
sententie finem cōueniunt. Nam bonum
sepatum quod plato posuit/ cui⁹ adeptio-
ne beati dicimur z sum⁹. nihil aliud a deo
potest intelligi qd̄ ad ipiscimur cogitādo
et amando hic in enigmate z inchoatōne
quadā impfecta. tandē facie ad facie ple-
nitudinē cōsummata. Rursus si stoicorū
et achademīcorū z epicuri p̄nominati po-
sitionē resoluam⁹/ inueniem⁹ q̄ nulla vir-
tus est/ nulla honestas speciosior nullavi-
ta plus cōsentanea nature atq̄ ratioi. sed
nec aliqua opatio voluptuosior est. aut si
verbū voluptatis nimis molle iudicatur
nulla delectabilior/ q̄ sit opatio optime
potentie hominis coniūgens eam cū opti-

mo obiecto suo quod est de⁹/ hoc vero fit
dum ipsum ratio cognoscit et cognoscēs
amat/ z in cognito amatoq̄/ tanq̄ in fi-
ne suo z centro q̄etatur. **E**cce habetis
omnē de beatitudie philosophica p̄scrui-
tatiōem/ quē sup vno cardine voluitur et
vritur. ad cui⁹ noticiā. christiana religio.
compēdiosa fidei traditōne ducit. qd̄ effi-
cere philosophica disputatio vit lōgo cir-
cuitu quasi palpando z innitendo valuit
nec p̄fecte tamen valuit nec stabiliter nec
sincere. Hic p̄clarissime dictū est ab aplo
q̄ quia mūdus in dei sapientia deū nō co-
gnouit supple cognitōe que p̄ dilectōem
opatur. Et intellige q̄ hic apostolus f̄m
discipulū eius dionisiū/ philosophiā ap-
pellat dei sapientiā immo z reuelatiōem.
Deus inquit reuelauit eis Placuit ei per
stulticiā predicatōis. hoc est per compen-
dium credulitatis saluos facere credētes.
Non q̄ philosophia inutilis aut falsa sit
quippe que est dei sapientia z reuelatio. nō
q̄ vere religioni aduersa. nō q̄ in articulo
quocūq̄ cōtraria sicut velle demonstrare p̄-
positū est. sed quia hoīes bono dono ma-
le et temerarie vsi sunt z alia ratōe. vt ad fe-
licitatis beatitudinē sine ratōnatiōe sine
fluitatōe ipsos etiā simplices z idiotas ve-
nire liceret fidei pede fulcitos. Deniq̄ ne
gloriaret̄ ante deum stulta p̄sumptio om-
nis carnis.

His pro primo fun S

damēto posit⁹. z viua veritat⁹ calce agglu-
tinatis. quadruplici etiā p̄sideratōe utar
quattuor laterū. supedificare fas habem⁹
Prima consideratō. Quia dei cognitō
perfecta nequit haberi per sensus solos.
Alioquin bruta essent dei capacia. si n̄re
beatitudinis esse volumus participes vt
a sensibilibz ad spiritualia p̄uertemur/ ne-
cesse est. **I**stud est inter Platonis do-
gmata precipuū. aduertēduz esse scz a sen-
sibus faciem nostre mentis. Omnia nisi
ad sensum referre. est proprium pecoris/
et certissimum veritati inueniende affert
detrimētum. Huius sententie pluries me-
minit. Licero Et Augusti. ex ea pulcerrī-
mum illud volumen de vera religione cō-
texuit. **A**nimam itaq̄ nostram intel-
lexerunt Philosophi factam esse/ velut in
orizonte duorum mundorum. spiritua-
lis/ et corporalis. Cuius facies dum ad

corporalia conuertit/fit quodāmodo cras-
sior nubilioz & hebetior ad intuendū cele-
stia. & deprimit terrena inhabitatio/sensuz
multa cogitantē/inquit vnus ex phis he-
breorū. cui conformis est sermo poete. vi.
Eneidos. Terreneq; hebetat artus mori-
bundaq; membra. Poeticū etiam inuolu-
mentuz de haustu lethei fluminis/ad hoc
tendit. **S**ecōda consideratio. Presuppo-
sita rationis aggrauatōne p peccatū. auer-
sio a sensibilibz ad spūalia cogitanda/fieri
nequit/absq; luctu seu tristitia. Haud ma-
gna in hoc loco ratiocinatione op^o existit.
vbi quotidiana experientia plusq; satis est
hanc eloquiū veritatē. Quippe/mortifica-
tio sensualitatis/pugna vitioz/virtutum
victoria/fugere voluptates/tristitias eq̄ni-
miter pperi. et similia hamane militie iti-
pendia. nōne luctū suū/saltem ab initio se-
cū ferunt. Ferunt vtiq;. At tamen sine istis
nunq; ad sincerum & purissimū veritatis
primē lumē scanderem^o. nunq; sursum ra-
peremur. & illic rapti starem^o. nec respōde-
remus veraciter hortanti ecclesie sursum
corda. habemus ad dominū. Quādo q̄
liter obsecro forti cōtritione leuarem^o nos
super nos. dum iniquitas super talentum
plūbi sedens/nos in ima deprimit. instar
poete more sisyphi. dum cōquerimur cum
ppheta. Quoniā iniquitates mee supgres-
se sunt caput meū &c. Dū postremo multū
tudine noxiorū desideriorū & volitantuz
cogitationū instabilitate/acies nostre mē-
tis vndiq; confundit impedit & turbatur.
Et hanc Aresto. quāq; sue originis igna-
rus notaui vbi dixit aliquid esse in nobis
quod aduersat rationi. p̄pterea tractatur^o
de nostra beatitudine ipse de luctuositate
passionū moderāda p virtutes/prius do-
cendum esse necessario indicauit. **T**er-
tia consideratio. Beatitudo nostra est de
numero delectabilissimorū. imo delectabi-
lissima. Hoc ipsum dicere ratio compulit
Arestotelem primo et. x. Ethicorum. Ha-
bebatur quoq; pro oraculo apud veteres
vt infra latius docetur. In sanctis propte-
rea quorū hodie celebritas agitur experie-
tia multiplex illud certum facit. Quod in
super sub altissimis considerationibz & sa-
pientum allegationibus/initium summe
communis de virtutibus/manuducit.
Quarta consideratio. Veram & plenā
consolationem/sicut nec veram beantudi-

nem/vita humana prius habere non po-
test absq; luctu. Perspicuum est hoc sequi
ex pmissis. Propterea licet iam non soluz
credere sed etiam intelligere. Quoniā bea-
ti qui lugent &c. Et hec de prima radice. ex
qua/termin^o iste beatitudo/germinat hāc
veritatis segetem/beatos et consolatos es-
se lugentes.

Euge pergamus vltra ad secundā
nostre orationis fabricam. quam
fundabit terminus iste luctus. At
tamen ne perpendicularē nostri edificij
regulam conturbet equiuocatōnis irregu-
laritas. describendū est quid est luctus qd
consolatio. Nam inuenietur luctus malus
nihil ad beatitudinem conferens nec affe-
rens consolationē que bona sit. Hoc sen-
sit qui dixit. Tristitia seculi/mortem ope-
ratur. Cum prius dixisset. Tristitia que
fm deum est penitentiam in salutem stabi-
lem operatur. secunda ad Thozinth. vij.

Luctus & consolatio sub vna acceptio-
ne generali due passiones sunt ille due cō-
trarie quas aliter nominamus dolorem &
gaudium. que complectuntur in suo gene-
ris sinu passiones omnes reliquas enume-
ratas a pho secundo Ethicorum. & secun-
do rhetorice. et a poeta. vi. Eneidos. et ab
alijs alibi. Consequuntur autem passio-
nes iste due luctus et consolatio vel dolor
et gaudium ad duas rationes obiectalis
generalis et extremas. Quarum vna est vt
boni conuenientis. et altera mali discon-
uenientis. **D**escribitur hic luctus hoc
modo sumptus. Luctus est vitalis ani-
me motus/surgens ex apprehensione ob-
iecti vt disconueniens est. Cuius effectus
est (presertim si sit in sensu) cōstricō. qui-
dam horror et fuga et renisus. Est autem
ratio disconuenientie/dispropoztio lesiua
armonie et vnitatis debite. Elucidationē
harum descriptionū cum deductione om-
nium passionum ad has duas/querat cui
libuerit. ij. Ethic. et rhetorice cum notatis
per commenta. **D**einde quia tripliciter
dicitur bonum pro delectabili. pro vtili. &
pro honesto. Et similiter malum ex oppo-
sito. pro tristabili. pro nociuo et pro inho-
nesto. Possemus conformiter ad has ra-
tiones obiectales boni et mali/multipli-
care sermonem de luctu et consolatione. p-
ut consurgunt mediate vel immediate/ ex
apprehensione boni et honesti vel mali

Bermo factus in solennitate

Inbonesti. et hoc dupliciter. in actu vel in habitu. Hoc quippe modo luctus et consolatio proprie sunt aierationis et ad sensualitatem non nisi ordinate ad rationem spectant sicut nec obiectales honesti et inbonesti rationes. **D**icamus igitur quod luctus in proposito et putidice beatitudo non quidem formaliter sed quod communicat beatitudinem hinc via vel quia ducit ad eam. habet sic describi per habitum. Luctus est habitus anime gratus quo inclinatur fugere et horrere obiectum sub ratione mali inbonesti et disconuenientis apprehensum. Apprehenditur vero obiectum ut inbonestum tripliciter. aut formaliter et sic est deformitas. aut secundo consecutivae quod est effectus culpe et reliquie eius. sicut reatus pene et macula et offensa. aut tertio occasionatiue. quia ad culpam inductiuum est. aut ut ab honestate distractiuum. ut noxie temptationes et rebelliones sensualitatis. Ratio autem disconuenientie inboneste est violatio modi speciei et ordinis. vel numeri ponderis et mensure. vel unitatis speciei et bonitatis in libero arbitrio ut arbitrium est. Violentatur in supermodum et mensura et unitas in libero arbitrio. dum ipsum non insequitur motionem dei ut efficiens est. Violentatur spes et numerus. dum non conformatur cause sine exemplari. Violentatur autem pondus et ordo et bonitas. dum non insequitur motionem suae cause finalis. Per oppositum sumitur ratio conuenientie honesti. **P**ar est describere consolationem. Consolatio per habitum est habitus anime quo inclinatur amplecti quodammodo et unire sibi obiectum sub ratione boni honesti et conuenientis apprehensum. Et dicitur similiter honestus tripliciter. vel formaliter vel consecutivae vel efficienter et dispositivae. Has descriptiones neque fingimus neque sola fide supponimus. Quoniam ex philosophica traditione fundata in his quae nos docet experientia possunt elici vallarig. Et quibus quid sit luctus per actum. quid consolatio actualis liquidum est. Nam luctus et consolatio actuales sunt vitales motus animi in talibus habitibus procedentes.

Lucto et ordinato
hoc descriptionum fundamentum supradictum
quasdam literales considerationes. **P**ri
ma consideratio est ista. Luctus qualem
descripsimus est consolationis inductiuus
Ita quod qui lugent eo ipso consolantur. ut ve

rum sit ad litteram. Tristitia vestra vertetur in gaudium. Habemus medium in omni demonstratione efficacissimum definitionem scilicet ad hoc ostendendum. Omnis quippe apprehensio obiecti ut honestum est et conueniens est consolatoria. sed apprehensio huius luctus est honesti apprehensio et conuenientis. ergo est consolatoria. Maiore presupposita et diffinitione. minorem facile est deducere ex quibus plurimis conditionibus honestis luctui attributis. Luctus quippe iustus est et deo acceptus/tanquam reddens deo quod suum est. vel dum punit peccata in se et in alijs deo odiosa. vel ab offensarum diuinarum reliquijs aut occasionibus liberari desiderat. **S**e
cunda consideratio. Non est inopinabile secundum eandem animam simul et secundum idem diuersis tamen respectibus lugere et consolari in seipso. Si enim concedimus animam simul intelligere recte et recte et de iudicio suo formidoloso certitudinaliter iudicare non videtur repugnantia quod de luctu actuali tanquam de obiecto simul habeatur actualis consolatio. Nec aliquid apparet obstare nisi quod motus horum actuum sunt ad contrarios effectus. vnus ad fugam. alius ad persecutionem. vnus ad dilatationem cordis. alius ad constrictionem. Sed hoc vltimum de luctu et consolatione in sensualibus verum est ita se habere. in spiritualibus forte non eque. Cuius rei satis videntur experientias dedisse sanctorum plurimi/ quorum vita cum in luctu continuo esset. facies tamen serena et iocunda et inter medias lacrimas miraleti hominis suauitate et tranquillitate respersa fulgebat ut in Martino. Dat exemplum climacus de puero simul fiente et clare ridente. Et venerabilis Richardus tradit in eodem homine contemplatiuo simul esse raptum mentis ad diuina exemplo moysi positi intra caliginem in monte et simul fieri rebellionem in sensu more idolatrantium in valle. Ad hoc potest trahi illud de enea Venus immota manet. lacrimae voluuntur inanes. **U**el dicamus. ut omnis calumnie tollat occasio. quod luctus et consolatio eandem animam tanta celeritate alternatim inuicem afficiunt/quantam discernere non valemus. Et consequenter ponitur motus cordis quasi tremulus et mixtus ex constrictione et dilatatione. forte similis motui capane dum tremat. et corde cithare dum resonat. et

ita mirabilis armonia fit in corde nostro
 ex hac mutua percussione luctus et conso-
 lationis / qualem armoniam explicare si-
 cut difficile est ita experiri facile. Hūc tre-
 morem notabat exhortatio pphetica exul-
 tare iubens deo cū tremore. Exultatio q̄p
 pe sola dilatādo facile euānesceret. si luctus
 reprimens nō induceret hunc tremorem.
 Duo tremore tandē exercitata anima / mo-
 re alaude volitando cantantis / cadit in fe-
 licem spasmi. et in illam extasim rapit ubi
 dicat cū silentio Bonū est hic nos esse. Et
 illud. In pace in id ip̄m dormiā et requie-
 scam. ¶ Deniq̄ per dicta / elucent verita-
 tes quas inopinabiles ridet carnaliter sa-
 pientes. dū apl̄s precipit esse sicut tristes.
 semp̄ aut̄ gaudentes. Et ppha. fm multitu-
 dinem doloꝝ meoꝝ in corde meo cōsola-
 tiones tue letificauerunt animam meam.
 ¶ Tertia consideratio. Aduersitates cor-
 porales / et luctus sensuales / trahūt de p̄ ac-
 cidens ad luctum bonū. Ex se enī indiffe-
 rentiā habent ad honestū vel inhonestum.
 Ita p̄sp̄itates et vana gaudia. ex opposi-
 to vehementer impediūt. p̄pterea fortuna
 moderate aduersa securior est regulariter
 optabilior / q̄ multū prospera. ¶ Nec qui-
 dem deduxit certā ratione Boetius. Et sa-
 pientis vox affirmat dicentis Melius est
 ire ad domū luctus q̄ ad domū conuiuij.
 In illa enī finis cunctoꝝ admonet homi-
 num vt viuens cogitet quid futurū sit. Et
 rursus. Risum putauit errorem et gaudio
 dixi quid frustra decipis. ¶ Qd̄ si omnia
 que cōsiderationē nostrā informāt de lau-
 de tribulationis / et prosperitatis deceptio-
 ne inducere voluero / non dico partem ser-
 monis nec sermones integros / imo nec li-
 bros multos ad hoc suffecturos esse scio.
 Legatur Chriſt. in suo de p̄p̄tione cor-
 dis. Gregorius in moralib. Guilhelmus
 parisiens. in suo de virtutibus de laude tri-
 bulationis et paup̄tatis. Et cōpilatio illa
 commūis de virtutib. et vicij. p̄sus et
 optima. Bonauentura in stimulo cōscien-
 tie et alijs plures. Et in hac cōsideratione
 stabiliiri possent omnes beatitudines euā-
 gelij hodierni. p̄fertis primā et nostrā bec-
 tertia et vltima. Emerſit p̄siliū Platonis
 et similitū vt assidua esset mortis meditatio.
 ¶ Quarta consideratio Esti in beatis nō
 erit amplius luctus neq̄ clamor. sed nec
 vllus dolor. tamē pro bac valle miserie ille

regulariter qui beator est / est luctu bono
 plenior. Consideratio ista ab Augustino
 ponitur in suo de ciuitate dei. Et adeo p̄ve-
 ra est. q̄ nullus vnq̄ tantum luxit quantū
 christus caput nostrum et benedictus in
 secula. Nō quidem pro suozum sed p̄ no-
 strozum apprehensione peccatoꝝ. etiaz
 ab instanti sue conceptionis gloriose vt q̄
 dam tradunt. Ita luxit Maria. Ita pau-
 lus. Ita petrus et ceteri innumeri / post ple-
 nam et certam suozum peccatoꝝ remis-
 sionem. Itaq̄ ista tria se hic per commu-
 nicationem quandam amplectuntur. bea-
 titudo. luctus. consolatio. Et ex opposito
 ad considerationem nostram inferre licet
 illos esse hominum miserrimos et a beati-
 tudine remotissimos pro hac vita / qui vel
 ex elatione vel ex vana cōsolatione vel pec-
 catoꝝ nimia obduratione / lugere fugi-
 unt. horrent. despiciunt. Igitur beati qui
 lugent quoniam ip̄i consolabuntur. Nec
 tandem sumpta sint ex se da radice / in hoc
 termino luctus adherente.

Pro tertia et postrema edificij no-
 stri structura cōsumanda in hoc
 termino consolatio / reperere non
 pigeat quid est consolatio. Consolatio est
 habitus anime quo inclinatur amplecti
 quodammodo et vnire sibi obiectum. sub-
 ratione boni honesti et conuenientis ap-
 prehensum. Consolatio autem actualis /
 est vitalis et mulcebris motus anime / ex
 tali habitu et inclinātōne cōsurgens. Ec-
 ce q̄ duo concurrunt ad integritatem bo-
 ne cōsolatōnis. apprehensio potentie co-
 gnitiue. et ratio obiectalis honesti et con-
 uenientis. ¶ Et quoniam potētia que ap-
 prehendit si sit indisposita et ab armonia
 debite proportionis discrasata / faciliter
 decipitur in iudicio. aut quandoq̄ nihil
 sentit. oportet omnino nostram cogniti-
 uam ratiōnalem bene dispositam esse / si be-
 ne per eam querimus apprehendere / et in
 obiecto conuenientis honestatis consola-
 ri. Exemplum a sensualitate sumamus.
 Da febricitati vinū / illud amaricabit lin-
 guam eius. Ostende lippo lumen gratissi-
 mum / ille cōturbabitur. Exulceratum pal-
 pa leniter. tamen non delectationē sed do-
 lorem acerrimū inferes. Odores suauissi-
 mos nō sentit reumaticus. Surdastris nō
 est delectamēto vox canora / dulcisq̄ sym-
 pbonia. Nō secus estimandū est de sensib.

Æ

y

Sermo factus in solennitate

anime interioribus. Quid me respicis quid admiraris si rationi suos quinque sensus esse dixi. Nonne est in ea visus spiritualis quo cernitur pulchritudo decor et candor lucis illius eterne cuius lumen signatum est super nos. Quo visu videre nonne se dicit apostolus. Hunc per speculum et in enigmate. tunc autem facie ad faciem. Est auditus spiritualis quo percipitur summa armonia veritatis. De qua prophetia ait. Audias quid loquatur in me dominus. Est preterea gustus ad quem invitabat idem propheta. Gustate et videte etc. Est insuper tactus spiritualis. alioquin non dixisset sponsa sponso in canticis. Leua et? sub capite meo et dextera eius amplexabitur me et osculetur me osculo oris sui. Denique olfactus esse in ratione probat vox eisdem sponse ad sponsus. Trabe me post te. curremus in odorem unguentorum tuorum.

Hos vero cogitationes et motiones et sensationes huiusmodi quintuplicis sensus radicate in vno libero arbitrio hominis soliti sumus appellare nomine visionis. ut vide quid sonet. quid ledit. Et secundum hoc proprie et integre dicit Augustinus quod visio est tota merces. Nam amorem et dilectionem cum delectatione. hoc modo visio in se claudit. et hoc modo qui plura diligit plus cognoscit. Hoc modo contemplantio ad felicitatem sufficit integrandam.

Proinde sensibus istis quinque reformatis et sanatis per luctum. (Nam luctus est potissimum ad homini purgationem et sanationem instrumentum) quis non agnoscat quod vehementer delectatio consequatur ex coniunctione cuiuslibet homini sensuum cum suo obiecto convenientissimo. Et quod est obiectum illud. vix deus omne bonum sicut dominus Moyse repromisit. Ostendam tibi omne bonum. Ipse nimirum est visui summa pulchritudo. auditui summa armonia. olfactui odor suavissimus. gustui panis sapidissimus tactui summe suavis incensus et consuetus. Vide quod coniunctus. Nam qui adheret deo vniuersus est cum eo.

Hec omnia Aug. Greg. Hugo et ceteri theologos factes/nobis valde impares/passim cantant et nos circa pugnas verborum/circa fantasiarum fumos plus obnubilantes quam illuminantes. plus fumantes quam flammantes: languemus. artamur. arescimus atque vane scimus. ut ob tales forte dixerit climacus/theologiam non convenire nisi lugentibus.

Et pensate precor. precor advertite. si

sensus naturales et imperfecti tanta nos oblectatione trahant et rapiant etiam usque ad furiam et apprehensione obiecte. plane imperfecto et plurimum amaritudinis habentium. quis existimare sufficere quanta est illa delectatio. quantus torrens voluptatis sobrie et sincere. dum perfectissima potentia/ obiecto suo perfectissimo/ sub hac ratione quintuplici simul apprehensione coniungitur et vnitur. Hoc sensit intime qui tam alte clamavit. Quam magna multitudo dulcedinis tue domine. quam abscondisti timentibus te.

Vellem nobis tempus sufficere ad confirmandam hanc veritatem exemplis illustrissimis sanctorum illorum quorum memoriam recolit ecclesia. Nam per adaptationem quadam liceret hos quinque sensus ad quintuplicem statum beatorum traducere. Olfactum ad patriarchas et prophetas. Visum ad apostolos et discipulos. Auditum ad martyres. Gustum ad confessorum. Tactum spiritualiter ad virgines et continentes.

Ostenderemus quemadmodum luctus purgavit et sanavit hos sensus ihs septima beatitudine mediante. Et ex descriptione boni luctus illud palam elicit. Luctus sanavit olfactum a fluido reumate affluentium bonorum terrenorum per paupertatem spiritus in patriarchis et prophetis. etiam inter medias divinitas. Luctus purgavit visum ab inflatione superbie tumide et ab acrimosum vindicte felle atque pungitine. per mitatem in apostolis. Luctus purgavit auditum in martyribus ab impletione tremula terrenarum solitudinum et a proprii commodi viscositate per esuriam iusticie et misericordie impensionem. Luctus purgavit et sanavit gustum in confessoribus a febrili et sordido humore feborum desideriorum per mundiciam cordis. Luctus denique purgavit et sanavit tactum in virginibus et continentibus ab iniquissima pruriginis fede carnalitarum per pacem spiritus.

Porro neque lingua dicere neque mens percipere potest/ quanta ad hanc sanitatem et reformationem a luctu facta/ subsecuta sit consolatio. Et magnitudine suorum effectuum eius plenitudo concludat. Hec nempe consolatio suo odore trahit abraham de terra et cognatione sua. et imolationem proprii unigeniti nihil impedere conpult. Sic de ceteris patriarchis et prophetis suo modo. Hec consolatio sua pulchritudine ducebat apostolos gaudentes a conspectu patris etc. Per ipsi dulcem armoniam

lapides stephano. ignis laurentio. Agate
carcer. cabones igniti Tyburtio. Vincē-
tio sartagine dulcescebant. Quid ampli⁹
Per hanc vtiq; solatōez lapidissimā va-
sta solitudo heremi. fames. sitis. nuditas.
et omnia que horrida et aspa humana mo-
ralitas refugit. ea a beatis cōfessoribus vl-
tro suscepta sunt. Deniq; tenelle puellule/
hac consolatōne diuini amplexus confor-
tate/extergerunt impetum ignis concupi-
scētie infernalis. eis placuit celibatus. nu-
prie despecte sunt. mors omniū terribilior
absq; vllō terroze suscepta est.

7 Bene ergo habet

hic tertiū fundamentum in hoc termino
cōsolatio. validum est sicut precedentia. et
sustinere sine collapsu structurā q̄drifarie
considerationis potest. **P**rima conside-
ratio. Lugentes non soluz non contristat
quicqd̄ eis acciderit vt de iusto sapiens lo-
quitur. sed etiā ipos letificat et consolatur.
Ratio in promptu est. qm̄ apprehendunt
quicqd̄ euenit eis/tanq; missum eis apa-
tre misericordiarū. et a sapiētia diuine pro-
uidētie. que attingit a fine vsq; ad finem
fortiter et disponit omnia suauiter. tanq;
etiam cooperans in bonū suū fm̄ aposto-
licam sententiam. Sit illud mors. sit tri-
bulatio. sit angustia. sit letum. sit triste. eo-
dem per omnia vultu. eodem luctu. eadez
consolatione pugnant per arma iusticie a
dextris et a sinistris. **M**irat̄ hic aliquis
de factis nostris. **M**irat̄ quō epicurus vo-
luptatis assertor dixit (teste Seneca) Jo-
cundū esse virtuoso/torzeri in tanto phala-
ridis. Et dum moriens vermib; scateret.
hāc vocē emisit. felicissimū hūc diez et bea-
tissimū ago. **N**ōne p̄terea h̄ vidit oculatīf-
simus phoz Aristō. dicēs i virtuoso oīa
cōsonare ratōni. **I**gitur erāt fideles isti
phi opponet aliquis aut absq; fide intelli-
gi possunt q̄ credunt: **U**bi est ergo illud/
nisi credideritis. nō intelligeritis: **E**go aut̄
quales isti fuerint phi nō disputo. Scio
tamen nec mentitū fuisse phm. nec intelle-
ctū talū mercatū haberi posse/ absq; p̄uia
fidei saltē informis collustratione. Et for-
te veritas sese p̄ ora infidelīū sicut oli p̄ asi-
nā Balaam et p̄ caipham reuelauit. **P**ro-
p̄terea ipos intellexisse plene q̄ dicebāt nō
asserō. s; ita tamē sciēdū esse cōstāter affir-
mo. **S**z dicūt nos dicere ita/ vl' ad fauorē

fidei vel religionis adulationē. vel nostre
p̄fessionis laudem. quasi vicz officiū n̄m
mentiri sit. **B**arriant qd̄ voluerint/ p̄se-
cto. et si cessaret nūc oīs obligatio ad fidez
et religionē/ certa tū et cōperta ratio in hac
me viritate teneret. beatos et cōsolatos esse
lugentes in multis quoq; veritatib; fidei
non minus extraneis. **S**ubinde mira-
culum hoc consolationis in aduersitatib;
fit ex gr̄a dei specialiter. et ex forti actuatōe
rationis in recogitatione diuine prouidē-
tie paterne omnipotentissime et sapientis-
sime et optime. **Q**ue actuatio fortis/ vl' tra-
hit ad se vel impedit actus inferiorum po-
tentiarum. aut saltem ne suum actum im-
pediant diminuit et remittit. **F**undat hoc
in illa regula phie. **M**aiores motus/ im-
pediūt minores. **Q**uod aut̄ in christi pas-
sione non ita contigerit. miraculose dispē-
sationis fuisse dubium non est. **M**icin-
gerit se corollarium de te beata virgine q̄
regina celorum vocari digna es. quia dūz
tuam pertransiuit animam gladius passio-
nis filij tui. anima tua nihilominus con-
solatōe plena fuit. **D**eniq; ex his elucet q̄
pacto in sapientē neq; iniuria cadit. neq;
lesio. **S**ecunda consideratio. **E**picu-
rus collocans hominis felicitatez in volu-
ptate animi si cōsequēter locutus ē posuit
eam sibi in luctu pro statu presenti. **I**taq;
dici nequit. q̄ felicitas nostra sit in volu-
ptate/ nisi comitante. **N**on enim ipsa est fi-
nis vltimus. sed solus deus per dilectōnē
et cognitōnem apprehensus. **C**omituratur
autem pari modo de necessitate felicitatez
istam/ luctus confurgens ex apprehensio-
ne malorum vt ibi non est sunt vel hone-
statis impeditiua. **D**icere enim q̄ cum vi-
cijs et erroribus/ possit haberi vera volu-
ptas et par animi. est ponere incompassibi-
lia. **D**ominus erat qui dixit. **N**on est par
impijs. qm̄ natura/ p̄ os synderesis/ iugit̄
vitijs obmurmurat. et p̄ intelligentiā erro-
rib; quemadmodum lapis extra locū posi-
tus. inquietus quodāmodo est. cuius sig-
nū accipimus/ qd̄ premit obstātia. **H**inc
collaudandus est eracitus quez referunt
Iuuenal et Seneca/ cōtinue fleuisse. col-
laudāndus si flebat eo fine et circūstātijs/ q̄/
bus oportebat. **T**ertia cōsideratio. **L**u-
gentes qui habitant in sepulcris qui mo-
riūt̄ tota die sic oues occisiōis q̄ exspectāt
in seipis. q̄ renuūt solari vt solent. q̄ de

Sermo factus in solennitate

scendunt in infernū viuentes. hoc est cōsū-
derando illū sibi p̄cauent. suscipiūt etiam
in hac vita maiorē consolationē q̄ qui cō-
solationibz carnalibz et indignis/ se rotos
precipites dant. Quoniā ibi mox delecta-
tio effluit. et stimuli graues et hami inclusi
fixi manent/ infelicem animā corrodētes.
adeo q̄ longe maioris vite sunt boni plu-
riq̄. cū sit in eis secunda et leta mens quasi
iuge cōuiuuiū. animus vero gaudens eratē
floridā facit. ¶ Quarta consideratio. Ho-
mines corrupti sensus spiritualis p̄ sapiē-
tiam terrenā animalē et diabolicā/ non
plus audiendi sunt. non plus consulendi
aut credendi si contra ea quē diximus de
luctu et beatitudine et consolatione lau-
derint/ q̄ si porcus laudaret voluptatem cul-
patis mundicijs. Aut quomō febricitans
vel mulier pregnantis vel aliter lesus/ audi-
retur/ si contra sensationes eoz hominum
qui sani sunt/ disceptarent. Utrobiz enī
par est ratio deceptionis non credēdo. cor-
ruptio scz iudicij/ ex corruptione potentie
apprehēdentis iudicantis. ¶ Propterea
de consolatione et beatitudine nostra/ plus
aliquādo credendus est simplicibz idiotis
tanq̄ plus in hoc vere sapientibz. et per ex-
perientia intīmā philosophantibz. et qui
pro consuetudine et luctu et gratia/ puros
habent sensus interiores/ q̄ alijs quātūli-
bet eruditis cū suis corruptiuis et fedis de-
siderijs/ obnubilantibz amaricare desipe-
re facientibz/ omnē sensum rationis. cuius
corruptionis/ manifestū signū est q̄ dole-
re nequeat de peccatis. Quid dico neque-
unt. Letant etiam cū malefecerint. exultāt
in rebus pessimis. Adeo sensus eoz a san-
citate et a vita bona lōge abest. adeo pro-
sus obtorpuit. Et quoniā tanta occurrit
nobis hodie testū turba sanctorū sanctaz
q̄ omnū/ nobis testificantū cū x̄po/ bea-
tos esse qui lugent qm̄ consolabunt. profe-
cto nō minus eis in hoc quā phis in alijs
suis inuestigationibz credere equū ē. Utrū
q̄ enī par est ratiocinationis fulcimentuz
in experientia sitū. vt palam tradit diony-
sius. viij. c. de diuinis nominibz. Et domi-
nus Antheiodorēsis in ca. de dono sapiē-
tie. Liceat igitur non sola credulitate/ sed
etiam cum intelligentia/ fideliter asserere
thema propositū. Beati qui lugent quoni-
am ipsi consolabuntur. ¶ Stabilita veri-
tate fidei nostre super hoc triplici funda-

mento trium terminoz sumpti thematis.
beatitudo. luctus. cōsolatio. et fide ad intel-
lectionē sicut arbitroz deducta. nō ad me-
riti euacuationē (semp enī prime veritati
nō rationi fides innitit) sed ad eius cōtra
reprobos irrisores p̄coniuū. tota in amōni-
tione transeat et finiatur oratio. ¶ Iu-
gentes et penitētes audite cum gaudio premi-
um vestrū/ ne vos absorbeat tristitie exer-
citiū. Audite beatos esse qui lugent qm̄
cōsolabunt. Beatus vero luctus/ ad cuius
mensam in secreto mentis cenaculo duo/
decim fructus sp̄s ministrant enumerati
ab aplo ad Gal. v. Charitas. gaudiū. pa-
tientia. benignitas. bonitas. lōganimitas.
mansuetudo. fides. mundicia. continen-
tia. castitas. ¶ Salubris luctus qui egypti-
aciā vitioz turbā/ funditus mergit. qui
capita draconū hoc est initia malarū sug-
gestionū/ cōtribulat in aquis suis. qui sup
aquas babylonis sedens et flens/ allidit
paruulis eius ad petrā. qui sordes carna-
litaris abluēs/ obliuionē etiam inducit lu-
cūe magne. cui cōsolationi nō miscetur
alienus. cui cedit luctus infelicis mundane
aduersitatis tanq̄ si clauus clauo retūdif.
¶ Et o deus equissime si tam obstinate re-
fugit homines luctū/ querētes cōsolatio-
nem. quo pacto nō intelligūt qm̄ ideo sal-
tem lugere deberent vt cōsolarent. Expiā-
tur licet quāta est in luctu bona iocūditas
q̄uis cortex amarus videat. Aut si nō dūz
istud exp̄ti sunt/ vel exp̄ti nolunt. credant
exp̄tis. credant demōstrationibz phisicis. si
dem habeāt his hoibz qui sicut soli vtrāq̄
cōsolationē exp̄ti sunt carnalē primitū. po-
stea sp̄iale. Ita soli de vtrāq̄ certissimū ex-
mutua collatōe ferre p̄nt iudiciuz. quē ad-
modū fuit Aug⁹ et alioz plurimi. quibus
gustato sp̄i/ continuo desipuit ois caro. et
horrori etiā fuit. Et audi et me. parum enī
esset auctoritatis in experientia mea s̄ exp̄ti
crede. Dic tu nobis bernarde Quid ē hac
cōsolatōe iudicis? Qui semel in cōtempla-
tione diuinā dulcedinē degustauit. nescio
an ipaz gebennā ad t̄pus horribili⁹ exp̄ti
penali⁹ ve ducat/ q̄ p̄ sp̄ialis studij hui⁹
degustatōez aut suauitatē/ exp̄ti denuo ad
molestias carnis et ad carnaliū sensuū tur-
multus. Hoc exp̄tissim⁹ taliū et testis vera-
cissim⁹ dixit cui discredere nefas ē. ¶ Sed
his auditis suspirat p̄tin⁹ aia ad cōsolatio-
nem hāc habendā. vt i ḡi lugeat necesse ē.

¶

¶

Sed lugere volo inq̄es nec valeo. q̄si vi-
delicet nulla et nō penitus vberima esset
fletus materia et eo maior quo minus flet.
Nihilomin⁹ accipe consilium tu hodie ad
aliquē sanctorū cōuertere. vt tibi grām hāc
luctus tua impetret oratio. p̄cutiat deus si-
licem cordis tui/ v̄rga discipline. vt inde
profuāt aque suauissime et largissime. sic
enī a beata illa/ que fletu diluit peccata ma-
ria magdalena. quidā luctus gratiaz obtri-
nuit fm̄ narrationē Guilhelmi parisiē. i
rhetorica sua diuina. q̄ in hac materia/ si-
cut et alie meditatioes sanctorū/ plurimū est
idonea p̄ cōfessione mentis ad luctū. **E**c-
ce p̄stitam⁹ ante p̄sideratōnis nostre o-
culos nō in transitu sed in p̄fundo fixos in-
tuitu/ ad quid geniti sum⁹. quid et vbi fu-
turi sum⁹ ignoram⁹. Quid si abesse orige-
rit p̄pter momētaneā delectatiōculā ab et-
no p̄sortio beatorū. quāta esset illa cōfusiō
deus misericordie. quāta desolatō. Ite ma-
ledicti in ignē eternū Si fletur lachrimis
amissa pecunia veris. si mors amici/ pene
nos exanimat. si qualecunq̄ infortunium
nos tp̄ale cōturbat. Hec oīa ad aīe nostre
mortē quātula sunt. Quale portētū est ge-
stare secūz funus aīe p̄prie. nec iam gestare
sed trahere ad sepulturā infernalē. et instar
frenetici inter p̄pria mala ridere et iocari. ex
emplo vituli qui ducit ad mortē petulco
vanitatis pede saltare. Hōne p̄terea gaudi-
um p̄sens sicut punct⁹ est/ a quo linea mise-
rie trahit in infinitū. Et qui ducit in bo-
nis dies suos in p̄cto ad inferna descen-
dunt. Luctus bonus/ ecōtra lineaz descri-
bit gaudiorū et consolationis sine termino
duraturā. qm̄ breue hic et momētaneū tri-
bulationis in nobis supra modū immen-
sum glorie pondus operat in nobis. p̄ gra-
tiam et in futuro p̄ gloriā p̄stante eo qui est
benedictus in secula seculorū Amen.

Alius sermo fact⁹

in die omnium sanctorū per eundem can-
cellarium.

Exultate qm̄ merces vestra co-
piofa est in celis. Dat. q̄nto
et sententialiter Luc. vi. Do-
cissimi et sapientes viri. veni-
te exultemus dño. quoniam
hoc habet hominū cōmunis natura. vt d̄
patria sua/ nescio qua dulcedine/ cunctos

loqui pariter audireq̄ delectet. Non dege-
nerem⁹ igit̄ ab hoc pio naturaliq̄ deside-
rio dñi de illa mercede celoz que vere p̄ria
n̄ra est. patria finalis et eterna/ sermonē fa-
cere instituimus. Nemo claudat aures. vel
alijs tumultuosus existat. obmutescat gar-
rulus sūmurmurās. puerilis sibilatio q̄
libet cōticescat. quinetiā seclusis ad t̄ps re-
iectisq̄ omnib⁹ ad aīe hostiūz pulsantib⁹/
audiam⁹ et exultem⁹. qm̄ merces vestra co-
piofa est in celis. Qd̄ vt agere et loq̄ digne
possim⁹/ disp̄faticē mercedis illi⁹ exoran-
tes salutem⁹ p̄ illud angelicūz. Aue maria
zē. **E**xultate qm̄ merces vestra copiofa
est in celis. Si apud incredulos ac vere re-
ligionis exptes habend⁹ mibi sermo esset/
eniti primū oporteret argumētis stabilire
mercedē iustis. et reprobis suppliciu⁹ post
hanc vitā nō deesse. Quisquis enī hoc vel
negat vel in dubiūz reuocat/ cetera que de
virtutib⁹ ac pietate disserueris/ facile p̄te-
nit. Auero/ melius nūc mecū p̄prehēdio/
suisq̄ agit qui orationē factur⁹ sum/ viris
xp̄iana fide ac pietate diligēter imbutis. q̄
bus certe p̄suasum esse debet et fixa creduli-
tate stabilitum. quoniam qui bona egerūt/
ibunt in vitam eternam. qui vero mala/ in
ignem eternū. Hec incredula mente susci-
piunt vocē n̄ri thematis. Exultate quoni-
am merces v̄ra zē. Nam si de⁹ et remunera-
tor est in se credentiū que admodū publica
nedū theologoz verūetiaz phantū et vni-
uersaliter omninū ratione vrentium vox ac
clamat. alia post hāc vitā iustis merces ne-
cessario sperāda est. Hec enī diuinitatis
iusticie pietatisq̄ cultorib⁹/ sua merces in
hac vitā dat que creberrimis exercet erum-
nis. qz omnes q̄ pie volūt viuere in xp̄o p̄
secutionem patiunt. Hec desunt exempla.
Verte oculos ad quēlibet sanctorū omninū
quorum hodie celebritas memorat. Et si
mortalē p̄sentis vite sue cursuz discussis
quid oro te nisi durū penale acerbū et quo-
tidiane mortificationi simillimū reperies
Propter te inq̄t p̄pheta mortificamur to-
ta die. et apls. Scitis hec. R. p. ac fratres
in xp̄o p̄cipuiz idoneis testib⁹ sapiēter cre-
didistis. Testib⁹ in quā qui nec fallere vel-
lent. quippe p̄ sua assertionē nihil in mun-
do hoc nisi tormenta mortem flagellaq̄ re-
portantes. Qui nec p̄terea falli possunt
qui inspirāte deo locuti sunt. ij. Petri pri-
mo. **Q**d̄ si quis i hoc ceru yenerādo ita